

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 97.

Lovte Session.

29de Møde.

Lorsdagen den 8de November Kl. 1.

(Forsat.)

Tscherning: Det erode Thing vil her gjenkjende et Forslag, som jeg i en noget anden Skikkelse bragte frem forrige Aar, men hvis Hovedmening var den samme. Forinden jeg gaaer ind paa den almindelige Behandling af denne Sag, skal jeg tillade mig at levere et Materiale dertil. Man vil erindre, at der i Aaret 1848 er bleven indstiftet en saakaldet statsvidenskabelig Examen, og derved givet en heel Deel yngre Mænd Anledning til at arbejde sig ind i en Retning, om hvilken det maa synes, at det ikke var vigtigt, at den kunde trives, efter som den bringer de Paagjældende i Besiddelse af Kundskaber, hvis Udgangspunkt især skulde være en Udvikling af administrativ Digtighed og Brugbarhed. Gjenstanden for disse Studier er jo, blandt Andet, retsvidenskabelig Encyclopædi, saaledes at Candidaten foruden „et Overblik over hele Retsvidenskaben skal have en grundig Kundskab i de Dele af Fædrelandets Lovgivning, som staae nærmest i Forbindelse med Stats-Administrationen, navnlig Formueret, Landboret, Søret, Handelsret og Næringsret“; der er andre Bestemmelser, som ogsaa tyde paa, at de Kundskaber, som forudsættes ved denne Examen, ere af en saadan Bestaaffenhed, at den Vedkommende maatte, med det behørlige Njendskab til Ret og Lov i Almindelighed, kunne indtage en administrativ Stilling. Nu er der en senere Bestemmelse,

som giver disse Candidater en Slags Afkomst. Det er imidlertid netop dette, jeg søger at bekjæmpe, det nemlig, at Examenen bliver Andet end et Bevis for Personen selv, hvormed han kan godtgjøre sin Brugbarhed; hvad Andet man gjør den til, bliver den en Enkeltts Berettigelse med Udelukkelse af Andre, en Indskrænkning i Regjeringens Myndighed til at vælge, hvem den anseer for den Bedste, et Privilegium givet til Enkelte, givet i en yngre Alder og ikke givet med nogen som helst administrativ Myndighed. Men naar man nu i Statens Navn og med Statens Midler har bestræbt sig for at fremkalde Studier af denne Bestaaffenhed, saa skulde man ogsaa synes, at de, som erhvervede sig Kundskaber i denne Retning, underkastede sig den nævnte Examen, skulde kunne træde ind i en fri Bæddekamp med Andre, med Hensyn til visse Poster, da der dog laa en Slags Garanti, en formodet Sikkerhed for deres Brugbarhed ogsaa i deres Studier, og at de ved at udvikle denne Brugbarhed i Statens Tjeneste havde havt Leilighed til at blive erkjendte som brugbare Mænd og maatte kunne indsættes i Poster, hvor for en stor Deel de Kundskaber ville kræves, som de have aflagt Vidnesbyrd om. Men hvad er nu indrømmet dem ligeoverfor Forordningen af 26 Januar 1821, af hvilken jeg ønsker tvende Paragraffer udslutte; jeg skal ret strax bringe i Erindring, hvad der staaer i disse Paragraffer. Hvad dem angaaer, der have underkastet sig den statsvidenskabelige Examen, da sikkes de ikke nogen udelukkende Ret til visse Embeder, men denne Examen vil blive betragtet som indeholdende en særdeles Ubefaling til Ansættelse i